

Inntekstiden i rådmannens forslag til beslutningsgrunnlag årsbudsjett x 2013, Handlingsprogram 2013-2016

Bakgrunn

I formannskapet 25.oktober ble det reist spørsmål om inntektene for 2013 var for optimistiske og urealistiske i 2013. Det ble også uttrykt ønske om at denne problemstillingen sjekkes nærmere ut mot Fylkesmannen, i og med at det er Fylkesmannen som skal godkjenne budsjettet.

Inntektsberegning 2013

Rådmannen bekreftet at inntektsanslaget for 2013 er lagt optimistisk. Det ble presisert også da rådmannen la frem sitt budsjettgrunnlag for formannskapet 16.10 og kan leses i beslutningsgrunnlaget på s. 14, og i foilserien på s. 47.

KS anslår en vekst i frie inntekter for Ringerike kommuner med **67 millioner i 2013**

Departementets vekst i frie inntekter t er anslått til **70 millioner i 2013**.

Rådmannen i Ringerike anslår veksten i frie inntekter til **99 millioner i 2013**.

Usikkerheten ligger i differansen **på 29 millioner som er differansen mellom departementets inntektsanslag og kommunens anslag**.

Rådmannen bygger dette på at vi de siste årene har hatt mer inntekter enn budsjettet, opp til **20 millioner**.

Det har i år vært et veldig godt lønnsoppgjør som igjen kan gi ekstraordinær vekst i frie inntekter. Rådmannen har imidlertid hele tiden vært åpen om det ligger en viss usikkerhet i inntektsanslaget. Det er de siste 10 millionene i rådmannens inntektsanslag rådmannen mener det kan heftes størst usikkerhet til.

Dilemmaene i rådmannens budsjettgrunnlag

Rådmannen har i sitt budsjettgrunnlag lagt inn en tilbakeføring av det akkumulerte driftsunderskuddet med 35 millioner slik budsjettvedtaket i 2012 legger opp til. Tatt i betraktning av at det i 2013 er lagt inn utgifter rundt 40 millioner vi ikke hadde innarbeidet i Handlingsprogrammet 2012-2015, er dette meget ambisiøst. En tilbakeføring av et så høyt beløp vil måtte føre til en usikkerhet enten på inntektssiden eller utgiftssiden.

1. Ytterligere utgiftsreduksjon

I beslutningsgrunnlaget ligger det inne en reduksjon tilsvarende 40 årsverk. Dette kan økes ytterligere. Dette kan føre til at kvaliteten utfordres i forhold til forsvarlighet i henhold til lover og forskrifter. Det er også en fare knyttet til risikoen ved å skulle gjennomføre så mange tiltak samtidig. Det er en risiko om organisasjonen er i stand til å gjennomføre dette, og om det kan føre til høyere sykefravær.

2. Et optimistisk inntektsanslag

Som tidligere beskrevet, ligger det en optimisme og en usikkerhet i inntektsanslaget.

Imidlertid viser erfaringer fra de siste årene at Ringerike kommune nok har vært noe forsiktig i sine budsjetterte inntektsanslag og oppnådd større inntekter enn beregnet. Det er i hovedsak skatteinntekter gjennom inntektsutjevningen og egne innbyggere som er de mest usikre variablene. Budsjettet legger opp til en noe høyere befolkningsvekst i 2013 enn det som har vært vanlig de siste årene, alternativt/ kombinert med en bedre lønnsutvikling blant Ringerikes befolkning enn det statsbudsjettet legger opp til i sine prognoser.

Hva kan gjøres for å redusere risiko i budsjett 2013?

Ringerike kommune har vært gjennom omfattende innsparinger de siste årene. Dette beslutningsgrunnlaget inneholder tiltak som reduserer kvalitet og volum. Ytterligere nedbemanning vil forsterke dette. I tillegg kan det påføre organisasjonen en belastning som kan føre til økt slitasje for eksempel i form av et høyere sykefravær. Dette gjør at det er viktig at inntektsgrunnlaget utnyttes fullt ut slik at vi ikke reduserer mer på kort tid enn hva som er nødvendig. Det vil gi oss bedre rom for langsiktige løsninger som organisasjonen lettere kan tilpasse seg.

Imidlertid er det slik at dersom vi i løpet av første halvår ser at inntektsgrunnlaget er for optimistisk, så må vi allikevel sette inn korrigerende tiltak i form av ytterligere nedbemanning.

Risiko kan reduseres gjennom at tilbakeføringen av det akkumulerte driftsunderskuddet justeres, men på en måte som gjør at vi fremdeles er ute av ROBEK i løpet av 2015 som budsjettvedtaket i 2012 legger opp til.

Dersom tilbakeføringen i 2013 reduseres, kan inntektssiden økes og/ eller utgiftsreduserende tiltak reduseres. Dersom det velges en lavere tilbakeføringstakt enn hva som ble vedtatt i 2012, vil rådmannen anbefale at dette brukes til å styrke inntektssiden.

Prognosen i september 2012 tyder på at vi vil kunne klare budsjettkravet i 2012 som innebærer å tilbakeføre 28. 157.466millioner av det akkumulerte driftsunderskuddet. Det er også tegn som tyder på at resultatet kan bli ytterligere forbedret.

Ulike planer for nedbetaling av tidligere års akkumulerte underskudd

Ringerike kommune har 1.1.2012 opparbeidet et akkumulert underskudd på kr 94.921.558 som må dekkes inn for å komme bort fra ROBEK- listen. Budsjett 2012 legger opp til en tilbakebetaling av dette med kr 28.157.466. Dersom dette blir resultatet i 2012, vil kommunen pr 1.1.2013 ha et akkumulert underskudd på kr 66.764.092.

For å dekke resterende innen 2015 kan det velges flere alternativer løsninger:

ÅR	2013	2014	2015	2016	Sum
Alternativ 1	35 084	20 000	11 700	0	66 784
Alternativ 2	22 255	22 255	22 255	0	66 764
Alternativ 3	28 157	19 304	19 304	0	66 764
Alternativ 4	20 000	23 382	23 382	0	66 764
Alternativ 5	10 000	28 382	28 382	0	66 764

Alle tall i hele tusen

Alternativ 1 er lagt til grunn i rådmannens forslag (viser noe høyere sum pga avrundinger i budsjettssammenheng). Alternativ 3 viser takten ved å bruke samme tilbakebetaling i 2013 som i 2012.

Alle alternativene legger opp til at vi er ute av ROBEK i 2015.

Drøfting av budsjett 2013 - handlingsprogram 2013-2016 - med Fylkesmannen i Buskerud

Rådmannen var i møte med fylkesmannen 1. november. Fylkesmannen deler rådmannens og politikernes bekymring rundt nivået på inntektsanslaget for 2013. De viser imidlertid forståelse for at noen forutsetninger må settes lokalt og at tøffe valg må gjøres.

Fylkesmannen roser den jobben som er gjort de siste årene, og ser med tilfredshet på at regnskapsresultatene har kommet opp på positiv side og at det nå virker som en sunn drift er etablert i forhold til driftsbalansen. Det blir også kommentert at det er viktig å ikke foreta kortsiktige grep som kan skape ubalanse i driften, som senere kan komme negativt ut, og dermed en mulig retur til ROBEK- listen etter at kommunen har kommet seg bort fra denne i 2015.

Fylkesmannen presiserer også at målet med oppfølgingen av kommunen, og arbeidet med å komme bort fra ROBEK- listen, ikke er å fjerne flest mulig tjenester til befolkningen eller svekke kvaliteten i lovpålagte tjenester for mye. Målet er å skape en varig driftsbalanse med sunn økonomi, og en drift som ikke fører til unødige utgifter og «sløsing».

Konklusjon:

Dersom realismen i budsjettet 2013 skal sikres på en bedre måte enn det som ligger i rådmannens budsjettgrunnlag, vil rådmannen anbefale at alternativ 2 (se tabell over) for tilbakeføring av akkumulert driftsunderskudd velges. Rådmannen vil anbefale at inntektssiden reduseres dersom det velges et mindre beløp på tilbakeføringen av det akkumulerte driftsunderskuddet i 2013.

Spørsmål

Hva blir konsekvensene for brukerne dersom tilskuddene til Grønn omsorg opphører?

Rådmannens svar

Pr i dag er det 8 brukere som har dette tilbudet en dag pr uke. Det kan være at noen av disse vil ha behov for andre tjenester dersom tilbudet nedlegges. Dette må vurderes individuelt, men eksempelvis kan det gjelde støttekontakt eller samtale med psykiatrisk sykepleier.

Brukerne kan benytte seg av lavterskeltilbud som Regnbuen.

Spørsmål

Hva er prisnivået gjennomsnittsbetraktet for opphold på sykehjem?

Rådmannens svar

Kostnaden kommunen har på langtidsplasser i institusjon er ca. 2000 kr/døgn pr. plass. Dvs. ca. 60.000 kroner/mnd. Gjennomsnittlig innbetaling pr. beboer i september 2012 er 11.603 kroner. Det gir kommunen en utgift pr. plass på ca. 49.000 kroner.

Kommunen har 136 institusjonsplasser.

Spørsmål

Hva er inntektene totalt som kommunen innkrever fra brukerne, dvs. kommunens inntekt?

Rådmannens svar

Budsjetterte inntekter 2012 er på 22 mill. kroner på vederlag og 2,5 mill. kroner på egenandel hjemmetjenester. Prognosen viser at vi får inntekter som budsjettert.

Spørsmål

Og opp mot dette hvor store er kommunens kostnader opp mot dette?

Rådmannens svar

Kommunens netto utgift er 141 mill. kroner.

Inst.med langtidsplasser	Prognose 2012
Hønefoss 2,3,5	27 857 000
Hønefoss 1,4	13 474 000
Tyribo	18 093 000
Sokna	14 729 000
Nes	12 846 000
Hvelven, både lang-og korttid/avlastn.	14 386 000
Sum	101 385 000
Austjord, korttids/avlastning	
Hospice/korttidsavd.	17 137 000
Rehab.avd	9 779 000
Natt	4 534 000
Sum	31 450 000
Dagavdelinger i inst.	
Nes	831 000
Sokna	1 495 000
Tyribo	788 000
Heradsbygda	4 079 000
Hvelven	1 217 000
Sum	8 410 000
Sum nettoutgifter institusjonstjenester	141 245 000
Inntekter institusjonstjenester	22 000 000

Sanna Grønli:

Prognose med bakgrunn i regnskapstall per 30.09.12. Nettotall, dvs utgifter minus refusjoner. Langtidsopphold har vederlagsberegning. Korttids plass kr 133 per døgn. Dagopphold kr 70 per dag. Avlastning er gratis.